EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 11.9.2024
COM(2024) 550 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om revision af forordningen om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen

{SWD(2024) 200 final}

1. EVALUERING AF FORVALTNINGEN AF ENERGIUNIONEN OG KLIMAINDSATSEN: BAGGRUND

Forordningen om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen ("forvaltningsforordningen", i det følgende benævnt "forordningen") blev vedtaget i december 2018[1]. Målet var at skabe en **robust forvaltningsmekanisme, der sætter EU i stand til at nå sine energi- og klimamål og opfylde de mål, der er fastsat i Parisaftalen fra 2015 og samtidig integrere og forenkle forpligtelserne i henhold til EU's energi- og klimalovgivning**. Forordningen dækker energiunionens fem dimensioner: energisikkerhed, det indre energimarked, energieffektivitet, dekarbonisering samt forskning, innovation og konkurrenceevne.

Forordningen styrker den integrerede nationale energi- og klimapolitiske planlægning ved at skabe en sammenhængende, effektiv og gennemsigtig ramme, der strømliner, fusionerer og forenkler en lang række spredte og delvist overlappende overvågningsforpligtelser[2]. For det første støtter den strategisk **energi- og klimaplanlægning** på mellemlang og lang sigt gennem integrerede nationale energi- og klimaplaner og nationale langsigtede strategier. For det andet skaber den en ramme, hvorunder medlemsstaterne kan **rapportere** om de fremskridt, der er gjort med hensyn til at opfylde 2030-målene og de langsigtede energi- og klimamål[3], både til Kommissionen og til sekretariatet for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC). For det tredje giver den Kommissionen mulighed for at **vurdere og overvåge de fremskridt**, som EU og medlemsstaterne har opnået, og for at træffe foranstaltninger, når ambitionsniveauet og/eller fremskridtene er utilstrækkelige.

Forordningen har til formål at **reducere den administrative byrde, give klare investeringssignaler** til investorerne og **forbedre gennemsigtigheden og ansvarligheden** ved at give offentligheden lettere adgang til oplysninger om energi- og klimapolitik. Den skabte en ny samarbejdsmekanisme mellem medlemsstaterne og EU. Den pålagde også medlemsstaterne at etablere interessentdialoger på flere niveauer med deltagelse af lokale og regionale myndigheder, civilsamfundsorganisationer, erhvervslivet, investorer, andre interessenter og den brede offentlighed.

I denne rapport evalueres det, hvordan forordningen har fungeret og er blevet gennemført, siden den trådte i kraft i 2018, og den understøttes af et ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene[4]. Evalueringen gennemføres i

---

1 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen Forordning – 2018/1999 – DA– EUR-Lex (europa.eu).

2 I alt integrerede, strømlinede eller ophævede Kommissionens forslag til forordning over 50 individuelle planlægnings-, rapporterings- og overvågningsforpligtelser i henhold til EU's energi- og klimapolitik (31 blev integreret og 23 blev slettet) – jf. COM(2016) 759 final/2 2016/0375(COD), jf.: EUR-Lex – 52016PC0759R(01) – DA – EUR-Lex (europa.eu).

3 Det er vigtigt at bemærke, at forordningen ikke indeholder rapporteringsforpligtelser for virksomheder.

4 SWD(2024) 200.

overensstemmelse med forordningens artikel 45[5]. I rapporten vurderes forordningens bidrag til forvaltningen af energiunionen, de langsigtede mål i Parisaftalen, fremskridtene med hensyn til energimålene for 2030, EU's mål for 2050 om klimaneutralitet samt de øvrige mål for energiunionen. Det evalueres også, i hvilket omfang forordningen integrerer og er i overensstemmelse med relevante EU- og internationale planlægnings-, rapporterings- og overvågningsforpligtelser.

Vurderingen af EU's ramme for energi- og klimaforvaltning er rettidig og nødvendig. Det er politisk vigtigt i betragtning af udviklingen i den geopolitiske kontekst og de presserende klimamæssige, økonomiske, konkurrencemæssige, sociale og miljømæssige udfordringer. En evaluering er et nyttigt grundlag for at bidrage til udformningen og gennemførelsen af EU's fremtidige energi- og klimapolitikker, navnlig i lyset af vores ambitioner for 2040 og 2050[6].

Rapporten peger også på områder, hvor der kan foretages forbedringer, herunder mulighederne for at forenkle og strømline rapporteringsforpligtelserne, i overensstemmelse med Kommissionens overordnede tilsagn om at reducere sådanne forpligtelser med 25 %[7].

Evalueringen bygger på en bred vifte af kilder og blev understøttet af en ekstern evaluering, som blev foretaget af konsulenter[8]. Resultaterne er delvist baseret på høringer af nationale myndigheder, civilsamfundsorganisationer, industrien og et arrangement for interessenter[9], offentlighedens synspunkter, som opnåedes via en indkaldelse af feedback[10], skrivebordsundersøgelser, Kommissionens vurderinger af de nationale energi- og klimaplaner[11] og statusrapportering om de nationale energi- og

---

5 Den samlede evaluering er foretaget i overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer for bedre regulering og er baseret på fem standardevalueringskriterier: virkningsfuldhed, effektivitet, sammenhæng, EU-merværdi og relevans.

6 Forordning (EU) 2021/1119 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 ("den europæiske klimalov") fastsætter et bindende mål om klimaneutralitet i EU senest i 2050 og kræver med henblik herpå, at der fastsættes et EU-dækkende klimamål for 2040 (Forordning – 2021/1119 – DA – EUR-Lex (europa.eu)). Kommissionen anbefalede med henblik herpå i februar 2024 at reducere EU's nettodrivhusgasemissioner med 90 % senest i 2040 i forhold til 1990 (EUR-Lex – 52024DC0063 – DA – EUR-Lex (europa.eu)).

7 At opnå resultater i dag og forberede sig på fremtiden: Kommissionens arbejdsprogram for 2024, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_23_4965.

8 Support study for the evaluation of Regulation (EU) 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action – final report (under udarbejdelse)

9 Se også: https://energy.ec.europa.eu/events/workshop-evaluation-governance-energy-union-and-climate-action-regulation-2024-01-11_en.

10 Se også: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13799-Energy-Union-and-climate-action-Review-report-on-the-Governance-Regulation_da.

11 Kommissionens EU-dækkende vurdering af udkastene til nationale energi- og klimaplaner for 2019 (COM(2019) 285), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1565713062913&uri=CELEX:52019DC0285; Kommissionens EU-dækkende vurdering af de endelige nationale energi- og klimaplaner for 2020, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1600339518571&uri=COM%3A2020%3A564%3AFIN; Kommissionens EU-dækkende vurdering af de endelige nationale energi- og klimaplaner for 2020 (COM(2020) 564 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1600339518571&uri=COM%3A2020%3A564%3AFIN; Kommissionens EU-

klimaplaner[12], screening af planlægnings-, rapporterings- og overvågningsforpligtelser i henhold til EU's energi- og klimalovgivning og casestudier i forskellige medlemsstater.

2. EU'S ENERGI- OG KLIMAFORVALTNING I EN POLITISK OG GEOPOLITISK KONTEKST UNDER UDVIKLING

Det europæiske og internationale energi- og klimalandskab har udviklet sig betydeligt, siden forordningen blev vedtaget. Det skyldes på den ene side de stigende virkninger af klimaændringer, der har udløst kraftige politiske reaktioner på EU-plan og internationalt plan, herunder den europæiske grønne pagt, den europæiske klimalov, Fit for 55-pakken, EU's politik om klimarisici og -tilpasning samt fremskridt med gennemførelsen af Parisaftalen. Den europæiske grønne pagt er også blevet EU's nye vækststrategi, der afkobler den økonomiske vækst fra ressourceforbruget. På den anden side har EU's energi- og klimapolitikker udviklet sig som reaktion på de hidtil usete kriser, som covid-19-pandemien og Ruslands angrebskrig mod Ukraine har udløst.

Udviklingen i EU's lovgivning har haft stor indvirkning på forordningen. Den europæiske klimalov, der blev vedtaget i 2021, gav anledning til målrettede ændringer af forordningen for at indarbejde EU's mål om klimaneutralitet. De lovgivningsmæssige ændringer i Fit for 55-pakken medførte også nye planlægnings- og rapporteringsforpligtelser, hvoraf nogle endnu ikke er fuldt indarbejdet i forordningen. Kommissionens vejledning fra 2022 om ajourføring af de nationale energi- og klimaplaner[13] tilskyndede medlemsstaterne til at øge ambitionsniveauet i deres planer i overensstemmelse med klimaloven, Fit for 55-pakken og REPowerEU-initiativet[14].

Siden forordningen trådte i kraft, er der også sket en betydelig politisk udvikling på internationalt plan. Dette omfatter beslutninger om, hvordan Parisaftalen skal gennemføres, f.eks. gennem "udvidede rammer for gennemsigtighed". På COP28 gennemførte parterne i Parisaftalen den første "globale statusopgørelse". De konkluderede, at selv om de indfører stadig mere effektive klimapolitikker, er der behov for en yderligere hurtig indsats. Parterne blev også enige om at tredoble den globale kapacitet inden for vedvarende energi og fordoble hastigheden af energieffektivitetsforbedringer senest i 2030 samt gå bort fra fossile brændstoffer i energisystemer. De skabte desuden en ramme for global klimamodstandsdygtighed og lancerede Belém-arbejdsprogrammet for at fastsætte klimatilpasningsindikatorer. De forpligtede sig også til at fremskynde indsatsen for at

---

dækkende vurdering af udkastene til ajourførte nationale energi- og klimaplaner for 2023 (COM(2023) 796 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2023%3A796%3AFIN.

[12] Vurdering af fremskridtene hen imod målene for energiunionen og klimaindsatsen, SWD(2023) 646 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52023SC0646.

[13] Kommissionens meddelelse om retningslinjer til medlemsstaterne vedrørende ajourføring af de nationale energi- og klimaplaner for 2021-2030 (2022/C 495/02), Guidance to MS for updated NECPs 2021-2030 – European Commission (europa.eu).

[14] REPowerEU er EU's reaktion på de vanskeligheder og forstyrrelser på det globale energimarked, som Ruslands invasion af Ukraine har forårsaget. Initiativet har til formål at diversificere EU's energiforsyning, spare energi, yderligere fremme vedvarende energi og energieffektivitet og samtidig reducere emissionerne. Se COM(2022) 230 final (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN&qid=1653033742483).

udfase ineffektive subsidier til fossile brændstoffer, der er utilstrækkelige til at bekæmpe energifattigdom eller sårbare grupper[15].

Covid-19-pandemien førte til oprettelsen af et banebrydende europæisk økonomisk genopretningsinstrument, som også gav mulighed for at fremskynde EU's grønne omstilling. *Genopretnings- og resiliensfaciliteten*, som er kernen i *NextGenerationEU (NGEU)*-instrumentet og tegner sig for op til 800 mia. EUR, pålægger medlemsstaterne at afsætte mindst 37 % af midlerne i deres nationale genopretnings- og resiliensplaner til foranstaltninger, der bidrager til klimamålene[16]. Forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten blev ændret i 2022 for at give medlemsstaterne mulighed for at tilføje *REPowerEU*-kapitler til deres genopretnings- og resiliensplaner og få adgang til yderligere finansiering for at bidrage til at bringe afhængigheden af russiske fossile brændstoffer til ophør inden 2030. *REPowerEU* og lovgivningsmæssige nødinitiativer afbødede energikrisens virkninger for husholdninger og virksomheder på en koordineret måde.

Denne øgede finansiering kombineret med et øget ambitionsniveau har fremskyndet gennemførelsen af de energi- og klimapolitikker og -foranstaltninger, som medlemsstaterne havde fremlagt i deres oprindelige nationale energi- og klimaplaner, der blev vedtaget i 2020. Relevante foranstaltninger, der understøttes af genopretnings- og resiliensfaciliteten, skal nu afspejles i de endelige ajourførte nationale energi- og klimaplaner, der skulle foreligge senest den 30. juni 2024. Det omvendte er også tilfældet: De eksisterende nationale energi- og klimaplaner spillede en vigtig rolle med hensyn til at identificere reformområder og finansiere investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten.

Krigens tilbagevenden til EU's grænser og den deraf følgende største energikrise siden 1970'erne var en akut test af EU's modstandsdygtighed. Disse begivenheder satte fokus på betydningen af energisikkerhed, behovet for diversificeret adgang til energiforsyninger og nødvendigheden af at fremme vedvarende energi og energieffektivitet. De fremhævede også den rolle, som energisikkerheden spiller i den bredere sammenhæng med økonomisk modstandsdygtighed, øget global konkurrence og behovet for at sikre konkurrencedygtig adgang til råstoffer og komponenter for at opnå klimaneutralitet senest i 2050.

Forordningens forvaltningsmekanisme har vist sig at være en fleksibel ramme med hensyn til at reagere på disse begivenheder. Den har f.eks. gjort medlemsstaterne i stand til at tage hensyn til de skiftende politiske og geopolitiske forhold, når de ajourfører deres nationale energi- og klimaplaner for perioden 2021-2030. Ved vurderingen af udkastet til ajourførte nationale energi- og klimaplaner[17] konkluderede Kommissionen, at udkastet til

---

15 Afgørelse truffet af partskonferencen, der fungerer som mødepunkt for parterne i Parisaftalen -1/CMA.5.

16 NGEU og EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 skal tilsammen bruge mindst 30 % af deres kombinerede tildeling på klimaindsatsen (ca. 600 mia. EUR).

17 Kommissionens EU-dækkende vurdering af udkastene til ajourførte nationale energi- og klimaplaner for 2023 (COM(2023) 796 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2023%3A796%3AFIN.

ajourførte planer i forhold til de oprindelige nationale energi- og klimaplaner i væsentlig grad øgede ambitionsniveauet for energi- og klimamålene for 2030.

I lyset af den ajourførte lovgivningsmæssige ramme afslørede vurderingen imidlertid desuden en ambitionskløft i de foranstaltninger, der var beregnet på at reducere drivhusgasemissionerne og fremme den vedvarende energi og energieffektiviteten. For at lukke dette hul – og afhjælpe andre mangler i udkastene til planer – rettede Kommissionen henstillinger til hver enkelt medlemsstat[18], der skulle tages i betragtning ved færdiggørelsen af de ajourførte nationale energi- og klimaplaner. Forordningen styrer således fortsat energi- og klimaplanlægningen i en kritisk fase.

3. FORVALTNINGSFORORDNINGENS VIRKNING

Effektivitet: levere resultater på stedet.

Forordningen har forbedret den strategiske planlægning, der er nødvendig for at nå EU's energi- og klimamål for 2030 og bane vej for klimaneutralitet senest i 2050. Den samlede flere nationale sektorspecifikke handlingsplaner i ét enkelt sæt sammenhængende nationale energi- og klimaplaner, der omfattede nøglesektorer i økonomien og var styret af klare mål på mellemlang sigt. Den har dermed bidraget til at forbedre planlægningen både internt i medlemsstaterne – hvilket kræver, at ministerierne intensiverer den tværsektorielle politiske koordinering – og mellem medlemsstaterne ved at øge det grænseoverskridende regionale samarbejde, herunder om infrastrukturprojekter.

Der er dog stadig betydelige forskelle i omfanget og kvaliteten af medlemsstaternes planer og strategier. Der er også uensartet politisk opbakning i de forskellige medlemsstater til den cyklus, som er fastlagt i forordningen for de nationale energi- og klimaplaner. Dette hænger til dels sammen med den fortsatte anvendelse af forskellige nationale planlægningsrammer, hvilket undertiden resulterer i parallelle planlægningsprocedurer. Nogle interessenter har anført, at der er en uoverensstemmelse i rækkefølgen for indgivelse af langsigtede strategier og nationale energi- og klimaplaner, og har bemærket, at kravene om ajourføring af langsigtede strategier efter deres vedtagelse er mindre præskriptive end for nationale energi- og klimaplaner.

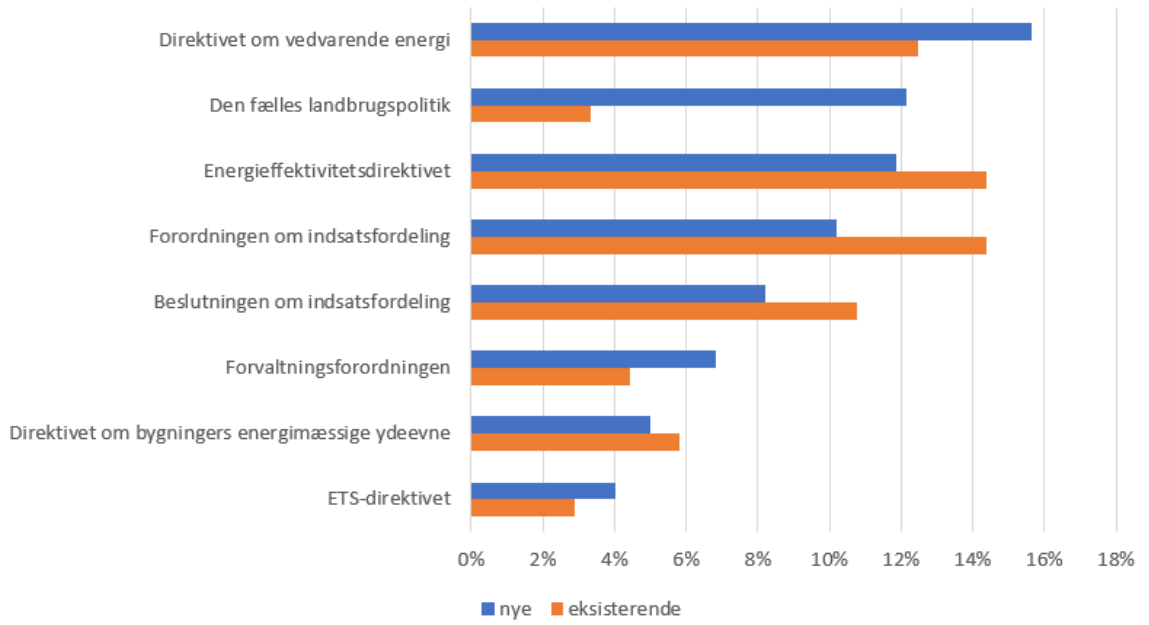
Bedre planlægning og en mere sammenhængende politisk ramme har bidraget til at skabe mere forudsigeligt forhold for investorer, men der er stadig problemer. Samtidig fremgår det af alle Kommissionens vurderinger af udkastet (2019), den endelige udgave (2020) og udkastet til ajourførte nationale energi- og klimaplaner (2023), at der er behov for, at de nationale energi- og klimaplaner indeholder mere detaljerede oplysninger om og analyser af investeringsbehov og finansieringskilder. Tilsvarende har mange nationale energi- og klimaplaner hidtil manglet solide skøn over de makroøkonomiske virkninger af planlagte politikker og foranstaltninger. Dertil kommer, at den 10-årige tidsramme for de nationale energi- og klimaplaner i betragtning af visse langsigtede investeringscyklusser (f.eks. i industrien) muligvis er for kort. Dette understreger

[18] Se også: Nationale energi- og klimaplaner (europa.eu).

vigtigheden af, at der i de langsigtede strategier anlægges et 30-årigt perspektiv. Investorer kan også have behov for mere detaljerede oplysninger (f.eks. på regionalt og lokalt plan).

Forordningen har bidraget til indførelsen af nye klima- og energipolitikker. Siden vedtagelsen af de første nationale energi- og klimaplaner i 2020 har medlemsstaterne rapporteret, at der er gennemført et betydeligt antal nye politikker og foranstaltninger. I de nationale energi- og klimastatusrapporter for 2023 var 29 % af alle foranstaltninger f.eks. nye. Dette viser, at medlemsstaterne løbende har gjort en indsats for at nå klima- og energimålene for 2030. Selv om der er indført flere politikker og foranstaltninger som direkte reaktion på forordningen, er mange andre knyttet til den mere indirekte, hvilket afspejler forordningens "rammekarakter", som integrerer forpligtelser fra andre dele af EU's energi- og klimalovgivning (figur 1). Samtidig og som bemærket ovenfor blev det i Kommissionens EU-dækkende vurdering fra december 2023 af udkastene til ajourførte nationale energi- og klimaplaner konstateret, at gennemførelsen af energi- og klimapolitikkerne skal intensiveres for at nå 2030-målene, som nu er mere ambitiøse. Der skal også lægges mere vægt på klimatilpasning i de nationale energi- og klimaplaner.

Figur 1. Andel af politikker og foranstaltninger, som medlemsstaterne har indberettet i deres nationale energi- og klimastatusrapporter, og som er knyttet til EU's politikker og lovgivning

Bemærk: Nye politikker og foranstaltninger er dem, der er indført siden de oprindelige nationale energi- og klimaplaner. Kilde: Assessment of progress towards the objectives of the Energy Union and Climate Action, SWD (2023) 646 final.

Forordningen har til en vis grad forbedret kvaliteten af de oplysninger, som medlemsstaterne rapporterer. Det er vigtigt at bemærke, at den har bidraget til at øge kvaliteten af EU's drivhusgasopgørelsesdata og -fremskrivninger. Processen forbundet med den integrerede nationale energi- og klimastatusrapport har bidraget til at opnå mere

fuldstændige oplysninger. Der er dog stadig huller og uoverensstemmelser i de oplysninger, der er rapporteret i statusrapporterne. Dette gælder også omfanget og kvaliteten af de indberettede oplysninger om foranstaltninger til tilpasning til klimaændringer (artikel 19, stk. 1).

Offentlighedens adgang til data er også blevet forbedret, f.eks. gennem krav om indsamling og indberetning af data om nye emner og om offentliggørelse og konsolidering af oplysninger på en e-platform[19], der er etableret gennem forordningen**.** Selv om disse data er offentligt tilgængelige, præsenteres de imidlertid somme tider på en kompleks måde, der ikke altid er let at forstå.

Forordningen er et vigtigt skridt i retning af en mere effektiv offentlig høring og styring på flere niveauer af energi- og klimapolitikken, da den indeholder specifikke retlige krav, der dækker begge aspekter (artikel 10 og 11). De fleste medlemsstater har afholdt offentlige høringer om deres udkast til ajourførte nationale energi- og klimaplaner og rapporteret om flere initiativer til at indgå i nationale klima- og energidialoger på flere niveauer med subnationale myndigheder og andre interessenter. Medlemsstaterne iværksatte imidlertid ikke tilstrækkeligt tidlige og inklusive offentlige høringer i overensstemmelse med forordningen eller dialoger på flere niveauer af tilstrækkelig kvalitet. En del af årsagen kan være, at forordningens bestemmelser ikke er tilstrækkeligt præcise eller præskriptive. Forbindelserne til kravene om inddragelse af offentligheden i henhold til Århuskonventionen eller direktivet om strategisk miljøvurdering (SMV)[20] er måske heller ikke tilstrækkeligt klare. I nogle tilfælde kan manglende national erfaring, problemer i forbindelse med administrative strukturer og kapacitet og/eller manglende politisk støtte også spille en rolle.

Forordningen har haft en blandet virkning med hensyn til at forbedre rettidigheden af de indberettede oplysninger, idet medlemsstaterne ofte indsender de krævede planer og oplysninger efter den lovbestemte frist[21]. Forsinkelser synes dels at skyldes behovet for mere tid til at tilpasse sig processen og dels at skyldes frister, der enten er for korte eller for tæt på hinanden (f.eks. en indberetningsfrist i marts 2023 efterfulgt af en frist i juni 2023 for indgivelse af udkast til ajourførte nationale energi- og klimaplaner). Forskellige nationale eller regionale processer eller planlægningscyklusser samt regeringsændringer har i visse tilfælde også givet anledning til forsinkelser. I nogle tilfælde kan begrænsninger i de menneskelige ressourcer også spille en rolle. Forsinkelser udgør en risiko for Kommissionens opgave med at sikre et omfattende og rettidigt overblik for at styre ambitionerne og fremskridtene hen imod energi- og klimamålene. Kun fire

---

19 E-platformen er en onlineplatform (bestående af to systemer: Reportnet forvaltes af Det Europæiske Miljøagentur, og ReportENER forvaltes af GD ENER), der er beregnet på at lette kommunikationen mellem Kommissionen og medlemsstaterne, fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og lette offentlighedens adgang til oplysninger. E-platformen støtter alle medlemsstaternes rapporteringer, der foretages i henhold til denne forordning.

20 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/ALL/?uri=celex%3A32001L0042).

21 Yderligere oplysninger findes i det ledsagende SWD.

medlemsstater indsendte deres endelige ajourførte nationale energi- og klimaplaner senest den 30. juni 2024. Kommissionen igangsatte derfor EU Pilot-ordningen med de medlemsstater, der ikke har indsendt deres endelige ajourførte nationale energi- og klimaplaner.

Forordningens overholdelsesmekanisme er i vid udstrækning baseret på henstillinger og andre ikke-bindende mekanismer. Selv om medlemsstaterne skal tage hensyn til henstillingerne, er de ikke bindende. En ekstern gennemgang af Kommissionens vurderinger af de endelige nationale energi- og klimaplaner i 2020 konkluderede, at størstedelen (66 % eller 378) af henstillingerne til medlemsstaterne enten kun blev delvist efterkommet (53 % eller 304) eller slet ikke blev efterkommet (13 % eller 74)[22]. Nogle interessenter gav udtryk for kritik af, at traktatbrudsprocedurer i bedste fald indledes som reaktion på en medlemsstats manglende overholdelse af proceduremæssige forpligtelser (f.eks. forsinket indgivelse af nationale energi- og klimaplaner) og ikke som følge af manglende opfyldelse af de mål, der er fastsat i sektorspecifik lovgivning. Det bør dog erindres, at flere dele af EU's energi- og klimalovgivning har deres egne mekanismer til at håndtere utilstrækkelig gennemførelse[23].

Da det stadig er tidligt i gennemførelsesperioden, har forordningens vigtigste retlige instrumenter, der er beregnet til at lukke eventuelle huller i ambitionsniveauet eller gennemførelsen (artikel 31 og 32), kun været anvendt i begrænset omfang. Nogle interessenter satte spørgsmålstegn ved Kommissionens evne til at handle, hvis medlemsstaterne ikke lever op til deres ambitioner eller resultater. I Kommissionens EU-dækkende vurdering af de endelige nationale energi- og klimaplaner i 2019-2020-cyklussen konstateredes der imidlertid en ambitionskløft med hensyn til energieffektivitet. For at rette op herpå blev direktivet om energieffektivitet[24] og direktivet om bygningers energimæssige ydeevne[25] revideret som led i Fit for 55-pakken. I den igangværende proces med at ajourføre de nationale energi- og klimaplaner følger Kommissionen nøje op på risikoen for, at der opstår ambitionskløfter. Med hensyn til levering vil eventuelle væsentlige mangler først kunne ses i fremskridtsvurderinger længere inde i gennemførelsesperioden på grund af den tid, der skal til for at konsolidere energi- og klimadata.

Forordningen har til en vis grad stimuleret det regionale samarbejde mellem medlemsstaterne. Kommissionens vurderinger på EU-plan af udkastet (2019), den

---

22 Support study for the evaluation of Regulation (EU) 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action – final report (under udarbejdelse)

23 F.eks. kræver forordningen om indsatsfordeling og LULUCF-forordningen, at Kommissionen årligt vurderer medlemsstaternes fremskridt hen imod de nationale mål, der er fastsat i henhold til disse forordninger, og at medlemsstaterne forelægger en korrigerende handlingsplan, hvis fremskridtene er utilstrækkelige (selv om sådanne mekanismer kan være baseret på rapporterings- og datarevisionsprocesser, der er fastsat i forvaltningsforordningen).

24 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 af 13. september 2023 om energieffektivitet og om ændring af forordning (EU) 2023/955 (omarbejdning), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2023_231_R_0001.

25 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1275 af 24. april 2024 om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning) Direktiv – EU – 2024/1275 – DA – EUR-Lex (europa.eu).

endelige udgave (2020) og udkastene til ajourførte nationale energi- og klimaplaner (2023) viste generelt, at medlemsstaterne havde identificeret behovet for regionalt samarbejde korrekt, idet nogle gjorde brug af regionale fora såsom de grupper på højt plan, som Kommissionen havde nedsat[26]. Samtidig afslørede vurderingerne en uensartet anvendelse af regionale høringer i forbindelse med udarbejdelsen af de nationale energi- og klimaplaner og forskellige detaljeringsniveauer for de foranstaltninger, som medlemsstaterne planlægger at gennemføre sammen med andre medlemsstater. Et specifikt eksempel på samarbejde mellem medlemsstaterne er den måde, hvorpå Finland og Luxembourg har anvendt finansieringsmekanismen for vedvarende energi som en gennemførelsesmekanisme for at undgå, at der opstår et hul i Luxembourgs andel af vedvarende energi. Finansieringsmekanismen for vedvarende energi befinder sig stadig på en tidlig fase i gennemførelsen, og der er et uudnyttet potentiale. Planlagte fremtidige udbud tyder på, at denne mekanisme kan anvendes yderligere.

Virkningsfuldhed: forenkling og rationalisering

Forordningen repræsenterer et vigtigt skridt i retning af at reducere omkostningerne og forbedre sammenhængen i politikkerne ved at strømline, sammenlægge og forenkle energi- og klimapolitiske forpligtelser. Strømlining tog form af integrerede planer (nationale energi- og klimaplaner), langsigtede strategier og nationale energi- og klimastatusrapporter, sammenlægning af relaterede EU-forpligtelser og internationale forpligtelser i én forordning[27] og direkte sletning af andre. I den konsekvensanalyse, der ligger til grund for Kommissionens oprindelige lovgivningsforslag, blev denne strømlining af politikken anslået til at resultere i en årlig reduktion på 5 % i direkte indberetningsomkostninger under alle dele af EU's energilovgivning i forhold til referencescenariet[28].

Sammenlægningen af en bred vifte af planlægnings- og rapporteringsforpligtelser i én forordning medfører samtidig, at omkostningerne fra andre retsakter koncentreres. Ud fra oplysninger indsamlet af Kommissionen og de nationale myndigheder til støtteundersøgelsen[29] anslås engangsomkostningerne som følge af disse forpligtelser at være mellem 7,8 mio. EUR og 10,5 mio. EUR for de 27 medlemsstater tilsammen og 1,1 mio. EUR for EU (Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur (EEA)). De årlige omkostninger anslås at være mellem 13,9 mio. EUR og 19,5 mio. EUR for de 27 medlemsstater tilsammen og 3,8 mio. EUR for EU. Selv om det ikke er muligt at

[26] Kommissionen har nedsat fire grupper på højt plan, der skal yde strategisk styring og politisk vejledning om regulerings- og infrastrukturmæssig udvikling og overvåge fremskridtene med projekter af fælles interesse i prioriterede regioner: energisamarbejdet i Nordsøen (NSEC), sammenkoblinger for Sydvesteuropa, planen for sammenkobling af det baltiske energimarked (BEMIP) og energiforbindelser i Central- og Sydøsteuropa (CESEC).

[27] Dette mindskede ikke direkte den administrative byrde ved disse (stort set uændrede) rapporteringsforpligtelser, men mindskede den lovgivningsmæssige kompleksitet ved at samle forpligtelserne under ét instrument.

[28] Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, konsekvensanalyse, der ledsager forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forvaltning af energiunionen. Se https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2016:394:FIN.

[29] Se afsnit 4.1.10 og bilag II og IV til arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

give et kvantitativt skøn over de direkte besparelser, som forordningen har givet anledning til, har strømliningen givet visse besparelser som planlagt i den oprindelige konsekvensanalyse.

Forordningen giver også effektivitetsfordele, der ikke kan kvantificeres. Sammenlægningen af flere strategiske planlægningsdokumenter i en enkelt national energi- og klimaplan med en strømlinet proces og foreskrevne skabeloner bør, i det mindste over tid, bidrage til at mindske den administrative byrde. Den integrerede tilgang til rapportering om fremskridt i de nationale energi- og klimastatusrapporter øger også både effektiviteten og kvaliteten af rapporteringsprocessen. Disse fordele har, selv om de er vanskelige at kvantificere, stor værdi, navnlig i det omfang, at bedre data og mere sammenhængende planlægning forbedrer politikudformningen på lang sigt.

Der kan stadig gøres mere for at mindske den administrative byrde i forbindelse med planlægning og rapportering af energi- og klimapolitik ved yderligere at strømline væsentlige aspekter og procesaspekter. På trods af forordningens effektivitetsfordele mente mange af de hørte nationale myndigheder, at forordningens gennemførelse gjorde det nødvendigt at øge de finansielle og menneskelige ressourcer. Ud over behovet for mere koordinering og dataindsamling på tværs af tjenesterne kan dette skyldes, at den nationale politikplanlægning tit ikke er helt på linje med forordningen, hvilket giver parallelle processer. Interessenterne (navnlig de nationale myndigheder) anerkendte imidlertid, at der er en læringskurve, og havde en tendens til at forvente, at den administrative byrde vil aftage med tiden, efterhånden som forventningerne, værktøjerne og skabelonerne finjusteres.

Visse faktorer kan påvirke de indvirkninger, som forordningen formodes at have på de administrative omkostninger. Siden forordningen blev vedtaget, er mængden af energi- og klimapolitikker f.eks. steget med hensyn til anvendelsesområde, ambition, kompleksitet og politisk betydning med afsmittende virkninger på planlægnings- og rapporteringskravene. Den nuværende cyklus i den nationale energi- og klimastatusrapport afspejler nogle af disse politiske ændringer, enten i form af lovændringer eller i form af vejledning[30].

Forordningen har også gjort rapporteringen mere effektiv gennem øget digitalisering, navnlig ved at EU har investeret 5 mio. EUR i oprettelsen af en særlig e-platform. Anvendelsen af digitale skabeloner og kvalitetssikringsprocedurer bidrog i høj grad til at gøre det nemmere at sammenligne de indberettede data og til at gøre det lettere at genbruge dataene. E-platformen anvendes også i stigende grad til at integrere forpligtelser uden for forordningen, hvilket skaber betydelige omkostningsbesparelser og synergier. Platformen har i væsentlig grad mindsket Kommissionens byrde med hensyn til

[30] Meddelelse fra Kommissionen – Vejledning til medlemsstaterne om ajourføring af de nationale energi- og klimaplaner for 2021-2030 (2022/C 495/02) EUR-Lex – 52022XC1229(02) – DA – EUR-Lex (europa.eu).

at forvalte rapporteringsperioder, analysere indberettede data og stille data til rådighed for genanvendelse.

Selv om dette er et klart skridt fremad, kan platformen gøres mere brugervenlig og mindre kompleks. De nationale myndigheder, der var involveret i rapporteringsprocessen, havde særlig gavn af den tekniske bistand og vejledninger fra Kommissionen og EØS. Sameksistensen af to forskellige rapporteringsplatforme (ReportNET3 og ReportENER) har imidlertid givet anledning til kritik fra visse nationale myndigheder og interessenter.

Interessenterne anerkendte, at strømlining er en løbende proces og anbefalede at undersøge, hvordan der kan opnås en bedre balance mellem på den ene side omfanget og detaljeringsgraden, der er nødvendige for at opfylde planlægnings-, rapporterings- og overvågningsforpligtelserne, og på den anden side de vigtige oplysninger, der er nødvendige for, at EU kan nå sine mål.

Kommissionen er allerede i færd med at træffe foranstaltninger til at tackle den administrative byrde. Den forpligtede sig til at reducere den administrative byrde i forbindelse med rapporteringsforpligtelser i henhold til EU-retten med 25 % uden at underminere centrale politiske mål[31].

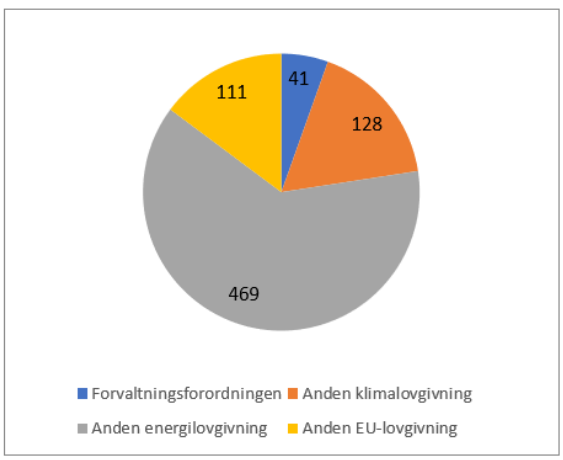
Kommissionen har foretaget en AI-støttet tilbundsgående screening af planlægnings-, rapporterings- og overvågningsforpligtelser i henhold til EU's energi- og klimalovgivning, idet der også lægges vægt på forbindelserne mellem disse forpligtelser og bæredygtighedsrelaterede rapporteringsforpligtelser på andre politikområder. I alt screenede Kommissionen over 700 forpligtelser[32], hvoraf 41 falder ind under forordningen (figur 2).

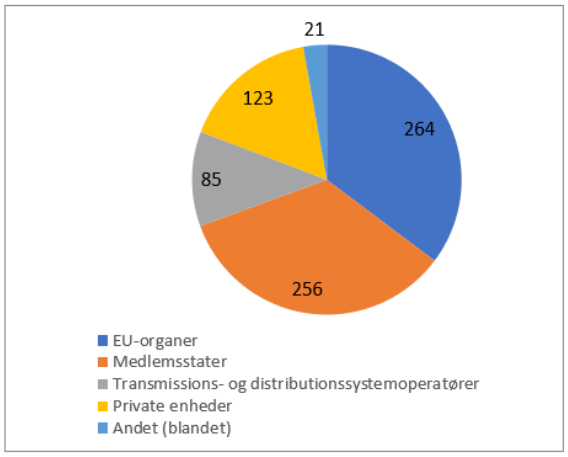
Figur 2. Planlægnings-, rapporterings- og overvågningsforpligtelser inden for EU's energi- og klimalovgivning og relaterede politikområder – pr. lovgivningsområde og pr.

[31] COM(2024) 163 final, *Dialogerne om omstillingen til ren energi – statusopgørelse – En stærk europæisk industri for et bæredygtigt Europa*, edc7b551-6b25-42ab-b36c-d9af7d4654e9_da (europa.eu).

[32] Et "rapporteringskrav" er et krav, der følger af EU-lovgivningen, og som pålægger medlemsstaternes myndigheder, private organisationer og/eller offentlige organisationer at meddele strukturerede eller ustrukturerede (kvalitative eller kvantitative) data til de kompetente myndigheder på EU-plan eller nationalt plan.

ansvarlig enhed

Kommissionen identificerede på grundlag af denne screeningsproces en række nøgleaktioner i rationaliseringsplanerne med henblik på at finde nye foranstaltninger til at mindske rapporteringsbyrden, herunder ophævelse af rapporteringsforpligtelserne vedrørende olielagre[33], revision af lovgivningen om gasforsyningssikkerhed[34] og tertiær lovgivning under lovgivningen om det indre marked for gas og elektricitet og forordningen om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkederne[35]. Dette suppleres af en række støtteforanstaltninger for at lette overholdelsen. I rationaliseringsplanerne blev der også peget på muligheden for at revidere forordningen for at forbedre effektiviteten yderligere.

Sammenhængende og konsekvente energi- og klimapolitikker

Forordningen er en internt sammenhængende, fælles ramme, der samler flere planlægnings-, rapporterings- og overvågningsforpligtelser, som tidligere var spredt over flere EU-retsakter. Der er ikke desto mindre fortsat visse uoverensstemmelser, hovedsagelig på grund af kompleksiteten ved at samle en lang række forpligtelser i en enkelt ramme. Områder, hvor der er mangeårig ekspertise inden for planlægning og rapportering (såsom drivhusgasemissioner, vedvarende energi og energieffektivitet), er generelt mere udviklede end nyere, mere tværgående politikområder såsom princippet om energieffektivitet først eller energifattigdom. Det forventes, at forordningen og dens iterative udformning – støttet af gennemførelsesforordninger, Kommissionens vejledning til ajourføringscyklussen for de nationale energi- og klimaplaner og ekspertmøder – vil

33 I henhold til artikel 6, stk. 2, og artikel 9, stk. 4, i Rådets direktiv 2009/119/EF (direktiv – 2009/119 – DA – EUR-Lex (europa.eu)) og artikel 26, stk. 1, litra a), i forordning (EU) 2018/1999 (forordning – 2018/1999 – DA – EUR-Lex (europa.eu).

34 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden og ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010 (forordning – 2017/1938 – DA – EUR-Lex (europa.eu)).

35 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1227/2011 af 25. oktober 2011 om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkederne EØS-relevant tekst (http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj).

fremme praktisk indlæring ("learning by doing"). Efterfølgende planer og rapporter bør sikre større konvergens og integration.

Forordningen har også forbedret sammenhængen mellem EU's energi- og klimalovgivning og andre relaterede EU-retsakter samt internationale aftaler. Forordningen indeholder fælles regler for planlægning, rapportering og overvågning af internationale aftaler, der bl.a. hjælper medlemsstaterne med at opfylde deres forpligtelser i henhold til UNFCCC og Parisaftalen. Der er imidlertid behov for visse ajourføringer af forordningen for at sikre fuld tilpasning til nyligt vedtagne internationale regler og processer.

Forordningen er endnu ikke fuldt ud i overensstemmelse med ny eller ajourført EU-energi- og klimalovgivning. Den afspejler blandt andet endnu ikke fuldt ud de relaterede nye eller reviderede rapporteringsforpligtelser, der udspringer af Fit-for-55-pakken. Forordningen har f.eks. endnu ikke integreret den proces, der er fastsat i artikel 4, stk. 5, i det omarbejdede energieffektivitetsdirektiv, med henblik på at fastsætte det nationale bidrag til energieffektivitet eller den relaterede iterative mekanisme til afhjælpning af mangler i henhold til artikel 4, stk. 6.

Det er også værd at se på sammenhængen mellem de nationale energi- og klimaplaner og planerne under EU's finansieringsprogrammer. Medlemsstaterne bør f.eks. i de endelige ajourføringer af deres nationale energi- og klimaplaner give mere detaljerede oplysninger om synergier med deres nationale strategiske planer under den fælles landbrugspolitik og om relevante foranstaltninger og reformer i deres nationale genopretnings- og resiliensplaner og REPowerEU-kapitler. Der bør også tages hånd om uoverensstemmelser mellem de forpligtelser, der er indgået i udkastene til ajourførte nationale energi- og klimaplaner, og de foreløbige regionale forpligtelser vedrørende udfasning af fossile brændstoffer, der er foretaget i de vedtagne territoriale planer for retfærdig omstilling.

Der er også mulighed for at øge sammenhængen og synergierne med andre politikområder, herunder miljø (f.eks. luftkvalitet, cirkulær økonomi, vand og biodiversitet), landbrug, transport, industri og makroøkonomisk politik.

Relevans og merværdi for en energi- og klimaunion

Forordningen har skabt EU-merværdi ved at forbedre sammenhængen og koordineringen mellem medlemsstaternes energi- og klimapolitikker. Den skaber EU-merværdi ved at fastlægge en ramme og mekanismer til støtte for mere konsekvente og koordinerede nationale energi- og klimapolitikker og sende klarere signaler til investorerne, hvilket er en væsentlig forudsætning for at nå EU's kollektive energi- og klimamål for 2030 og derefter.

Ved i forordningen at anmode om offentliggørelse af yderligere data og rapporter er der tilvejebragt oplysninger på EU-plan eller nationalt plan, som ellers ikke ville være tilgængelige. Forordningen har øget forudsigeligheden og gennemsigtigheden af

medlemsstaternes energi- og klimapolitikker ved at skabe en omfattende, integreret forvaltningsramme. Dette understøttes af standardiserede planlægnings-, rapporterings- og overvågningsprocesser og -frister, større koordinering og offentlig adgang til oplysninger.

Forordningen har i et vist omfang forbedret ansvarligheden ved at udvide planlægnings- og rapporteringsforpligtelserne til at omfatte yderligere områder, forbedre offentlighedens adgang til data og skabe en iterativ proces, der gør Kommissionen i stand til at vurdere kvaliteten af og ambitionsniveauet i medlemsstaternes planer.

Nogle interessenter har kritiseret forordningen for at mangle klare, harmoniserede og effektive rettigheder til adgang til klage og domstolsprøvelse med henblik på at anfægte de nationale energi- og klimaplaner og langsigtede strategier ved de nationale domstole**,** hvis de ikke opfylder deltagelseskravene eller er i strid med miljølovgivningen. De hævder, at dette bidrager til inkonsekvent anvendelse i hele EU og undergraver overholdelsen af Århuskonventionen, som giver mulighed for bedre offentlig kontrol med handlinger, der påvirker miljøet. Selv om det klart fremgår af forordningen, at de høringer, der gennemføres om planerne, hvor det er relevant, bør være i overensstemmelse med bestemmelserne i SMV-direktivet, fremførte nogle interessenter, at det er ønskeligt at opnå yderligere klarhed for at sikre adgang til klage og domstolsprøvelse i alle medlemsstater.

Mere end fem år efter forordningens vedtagelse er dens vigtigste mål fortsat yderst relevante, og de vil sandsynligvis blive endnu mere relevante. De socioøkonomiske, miljømæssige og geopolitiske udfordringer i de seneste år er i kombination med det stadig mere presserende behov for at tackle klimaændringer og øge vores klimamodstandsdygtighed ved at omlægge de politiske prioriteter. De har illustreret, hvorfor det er vigtigt at øge koordineringen mellem medlemsstaterne og i EU for at opfylde de stadig mere ambitiøse og udfordrende klima- og energimål, tackle problemerne med energisikkerhed, prisoverkommelighed og retfærdig omstilling, fremme forskning og innovation ved at tiltrække investeringer og skabe en ægte energiunion. En robust, forenklet og smidig forvaltningsramme vil fortsat være et vigtigt redskab til at sætte EU i stand til at opfylde disse mål.

4. KONKLUSIONER OG ERFARINGER

Siden forordningen trådte i kraft i december 2018, har den forenklet energi- og klimaplanlægningen og -rapporteringen og gjort den mere sammenhængende og integreret. Den har bevist sin merværdi i en kontekst i hastig udvikling, herunder stadig mere ambitiøse og tværgående energi- og klimapolitikker og -lovgivning, covid-19-pandemien og den energikrise, som Ruslands angrebskrig mod Ukraine har udløst. Forordningen har spillet en vigtig rolle ved at bringe EU på rette spor med hensyn til at opfylde sine energi- og klimamålsætninger og -mål for 2030 og derefter på en mere effektiv måde. De endelige ajourførte nationale energi- og klimaplaner er et vigtigt redskab til at nå disse mål.

Selv om den overordnede politiske ramme, som forordningen har skabt, fortsat giver resultater selv under skiftende omstændigheder, fremhæver denne evaluering, at der er områder, hvor der er behov for yderligere forbedringer. Den giver indsigt, der vil indgå i den igangværende gennemførelse og eventuelle revision af forordningen.

Forordningen skal hjælpe EU med at opfylde en række bredere og stadig mere ambitiøse energi- og klimamål ud over dens 2030-mål. Samtidig med at vi sikrer lovgivningsmæssig stabilitet og fastholder vores 2030-ambitioner, som er afgørende for, at investeringer i ren omstilling kan blive til virkelighed, bør forordningen danne grundlag for udformning og gennemførelse af energi- og klimapolitikker i overensstemmelse med vores ambitioner for 2040 og 2050. Dens forvaltningsmekanisme skal hjælpe med at fremskynde overgangen til klimaneutralitet. Der skal i forbindelse med forordningen også tages hensyn til konkurrenceevne, energisikkerhed og energimodstandsdygtighed, udfordringer skal håndteres i hele forsyningskæden for rene teknologier og nettonulteknologier, der skal tilskyndes til udfasning af fossile brændstoffer og subsidier til fossile brændstoffer, bekymringer vedrørende energifattigdom og retfærdig omstilling skal imødegås, der skal tages hensyn til aspekter vedrørende færdigheder og job, og der skal lægges større vægt på klimatilpasningshensyn under hensyntagen til den seneste europæiske klimarisikovurdering[36]. Dette kræver en yderligere styrkelse af EU's energi- og klimaforvaltning for at afhjælpe resterende fragmentering, mangler og ukoordinerede nationale tilgange.

I overensstemmelse med Kommissionens tilsagn om at reducere den administrative byrde som følge af rapporteringsforpligtelserne med 25 % findes der en række muligheder for yderligere at forenkle og rationalisere forordningen, herunder gennem digitalisering. Løsningsmodellerne omfatter en yderligere strømlining af de nationale energi- og klimaplaner og de nationale energi- og klimastatusrapporter og fortsat tilpasning af rapporteringen til krav knyttet til Parisaftalen og dens udvidede ramme for gennemsigtighed, fjernelse af rapportering om olielagre[37] samt udvidelse og forbedring af e-platformens funktionalitet, f.eks. for at muliggøre en mere effektiv genanvendelse af data. Det er også værd at vurdere yderligere muligheder såsom at undersøge mulighederne for at forbedre synergierne og sammenhængen med og integrationen af andre områder af EU-lovgivningen og EU's internationale forpligtelser til at opnå yderligere effektivitetsgevinster. Det bør nøje overvejes, i hvilket omfang en udvidelse af forordningens anvendelsesområde til at omfatte politikområder ud over energi og klima vil bidrage til at opnå yderligere effektivitetsgevinster.

For at sikre, at fremtidige nationale energi- og klimaplaner er ægte investeringsplaner for grøn omstilling, kræves der i henhold til forordningen større sikkerhed for offentlige og navnlig private investeringer på alle niveauer. De vigtigste planlægningsinstrumenter i henhold til forordningen skal være bedre til at identificere investeringsbehov og finansieringskilder på EU-plan og på nationalt og regionalt plan,

---

36 EEA-rapport 01/2024, European Climate Risk Assessment (European Climate Risk Assessment – European Environment Agency (europa.eu)).

37 Artikel 26, stk. 1), litra c), i forvaltningsforordningen.

sende stærkere signaler og levere bedre data til investorer og fremhæve de økonomiske muligheder og konsekvenser af energi- og klimaomstillingen. Med udgangspunkt i de endelige ajourførte planer, som medlemsstaterne skulle vedtage senest den 30. juni 2024, bør de nationale energi- og klimaplaner danne grundlag for at sikre, at EU opfylder sine ambitioner og når sine mål for 2030 og derefter.

En forbedret overholdelse vil bidrage til at opfylde målene i forordningen. Den europæiske klimalov og sektorspecifikke lovgivning har fastsat EU's overordnede ambitioner, målsætninger og mål. Der er dog stadig udfordringer med hensyn til rettidig forelæggelse af planer, rapporter af tilstrækkelig kvalitet og effektiv gennemførelse. Hvordan overholdelsen konkret kan forbedres, bør overvejes yderligere.

Der er flere områder, hvor man kan være mere konsekvent. De omfatter forholdet mellem langsigtede strategier og nationale energi- og klimaplaner samt, i forbindelse med EU's ramme for økonomisk styring, mellem de nationale energi- og klimaplaner og de nationale budgetter. Selv om forordningen er det vigtigste instrument i forbindelse med medlemsstaternes rapportering om klimatilpasningsforanstaltninger, mangler den indikatorer til at spore fremskridt på dette område. Desuden afspejler forordningen muligvis ikke i tilstrækkelig grad sektorspecifikke aspekter (f.eks. dekarboniseringsbehov inden for industrien, herunder transport- og bygge- og anlægsindustrien) til at udløse de nødvendige foranstaltninger.

Opfyldelsen af EU's mellem- og langsigtede energi- og klimamål kræver øget engagement fra og samarbejde med og mellem medlemsstaterne, regionale og lokale myndigheder, industrien, den finansielle sektor, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. Der er behov for en virkelig samarbejdsorienteret tilgang baseret på høring, informationsudveksling, udveksling af god praksis, teknisk bistand og koordinering. En mere politisk og strømlinet tilgang til regionalt samarbejde kan forbedre det fælles arbejde med grænseoverskridende projekter, herunder projekter til opbygning af den infrastruktur, der er nødvendig for energiomstillingen til nettonul[38], og tilskynde til intelligent specialisering blandt medlemsstaterne.

[38] Se Enrico Letta, Much More than a Market: Speed, Security, Solidarity. Tilgængelig her: much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf (europa.eu).